

[Hassing Jørgensen.]

vil henstille til Overvejelse, om det dog ikke vilde være praktisk at etablere et under Ministeriet sorterende Tilsyn, noget i Lighed med, hvad vi har i Bank- og Sparekassetilsynet. Det forekommer mig, at den direkte Udøvelse af Tilsynet gennem Ministeriets Embedsmænd paa ganske sædvanlig Maade let vil blive noget for byrdefuld for Ministeriet.

Der foreslaas i Lovforslagets § 24, Stk. 4, noget helt nyt, nemlig at Amortisation af Kasseobligationerne kan finde Sted enten ved Opkøb eller ved Udtrækning. Paa dette Punkt afviger Lovforslaget fra Flertallets Indstilling. Naturligvis kan Hensigtsmæssigheden af denne nye Bestemmelse omdisputeres, og jeg vil ikke benægte, at den nok f. Eks. kan medføre noget lavere Kurser; men jeg tror ikke, at Virkningen i den Henseende vil blive ret stor, hvorimod Debitorernes Fordel ved, at Foreningen indtjener Forskellen mellem Kursen og Pari, er ganske øjensynlig, selv om man gaar ud fra, at man i højere Grad end tidligere vil tilstræbe Obligationer, som staar nær Pari. Jeg nærer ingen Betænkelighed ved at gaa med til den af den højtærede Minister foreslaede Fremgangsmaade.

Men i samme Paragraf, 3die Stykke, siges det, at Udstedelse af Kasseobligationer med en Rente af over 5 pCt. kun kan ske med Ministerens Samtykke. Efter min Anskuelse vil Tilstedeværelsen af en højtforrentet Obligationstype altid virke noget hemmende paa de Obligationstyper, som kommer derefter; og det kommer af, at Obligationerne med den høje Rente vanskeligt vil kunne hæve sig ret meget over Pari paa Grund af Udtrækningsrisikoen. I hvert Fald vil det gælde, hvis man vil fastholde Konverteringsmulighederne. Det er muligt, at der kan komme et Tidspunkt, hvor man bør gaa op til 5 pCt., men jeg vil anbefale, at man ikke i Loven giver Kreditforeningerne selv Myndighed til at udstede Obligationer til en højere Rente end 4½ pCt., men at de, naar de ønsker at gaa over dette, skal søge Indenrigsministeriets Samtykke dertil. Det er, som sagt, muligt, at der kan komme et Tidspunkt, hvor man bør give Tilladelse til 5 pCt., og saa kan Spørgsmaalet overvejes. For Tiden forekommer det mig, at det vilde være rigtigt at tillade

4½ pCt.s Obligationer, hvorimod 5 pCt.s Typen næppe kan siges at være fornøden paa samme Tid, som man har en Nationalbankdiskonto paa 3½ pCt.

Det særlige Forslag om Købstadhypotekforeninger er bygget op efter lignende Principper som dem, der giver sig Udslag i Forslaget om Kreditforeninger, og en stor Del af de Bemærkninger, jeg her har fremsat, vil ogsaa omfatte tilsvarende Bestemmelser i Hypotekforeningsforslaget. Der er dog visse særlige Bestemmelser, som kræver nogen Omtale.

I § 14, 1ste Stykke, siges det, at „Laan maa kun ydes i Ejendomme, der anvendes til eller uden væsentlig Bekostning kan indrettes til Anvendelse til almindelig Beboelse, Kontor, Butikker eller lignende“. Det forekommer mig, at denne Bestemmelse er temmelig snæver. Jeg vil ikke nægte, at Risikoen for Udlaan gennem Hypotekforeninger er større end for Udlaan gennem Kreditforeninger. Det er altid mere risikabelt at være paa andet Pant end paa første Pant, og der er maaske ogsaa nok gjort nogle Erfaringer, der tyder paa, at der er visse Kategorier af Købstadejendomme, som kan være særlig farlige. Ikke desto mindre forekommer det mig, at disse Hypotekforeningers naturlige Opgaver vil blive lovlig begrænset, hvis man fastholder disse Bestemmelser.

Det, der er det egentlig farlige for Hypotekforeningerne, er i og for sig ikke de Laan, de yder i det enkelte Tilfælde. Det, der er det farlige, er, at naar dette Laan bliver nødlidende, saa vil de føle sig saa overmaade stærkt fristet i Retning af at indfri de foranstaaende Behæftelser — det kan ofte dreje sig om 4—5 Gange, hvad de selv har udlaant —, og saa har, som det viste sig i Særdeleshed i Landhypotekforeningen, netop denne Tilbøjelighed, som i øvrigt saa ofte og under alle Forhold gør sig gældende, til ikke at ville se sit Tab i Øjnene, gjort sig gældende. Jeg vilde derfor tro, at man maaske i højere Grad kunde forebygge alt for uforholdsmæssige Tab inden for Hypotekforeningerne, hvis man fastsatte noget strengere Regler for Overtagelse af forud prioriteret Gæld. Nu er det Direktionen, som bestemmer, hvorvidt man skal overtageen Ejendom, som er blevet nødlidende. Jeg